

PEC 1: Conceptes econòmics bàsics

Per tal d'assolir els coneixements necessaris per realitzar la primera Pràctica d'Estudi Continuat (PEC), hem seguit el següent procediment:

Tots els membres del grup hem llegit i entès els apunts del Tema 1 i Tema 2.

Hem treballat conjuntament els continguts dels casos 1-7 associats als dos primers temes.

Hem comprès els continguts tractats als articles recomanats per treballar la pràctica.

Hem respost les preguntes, posant en comú les respostes tot elaborant aquest informe final i assegurant-nos que tothom estava d'acord amb la resposta plantejada.

PROVA D'ESTUDI CONTINUAT 1 (PEC1)

Respon a les següents preguntes (sigues breu i concret)

Exercici 1.1 Explica que son els ERTOS (ERTEs en castellà); en què es diferencien d'un ERO? i quin està sent el seu rol en la crisi econòmica provocada per la pandèmia del Covid-19, que estem vivint?

L'ERTO (Expedient de Regulació Temporal d'Ocupació) permet a les empreses la suspensió temporal dels contractes d'una part (o la totalitat) dels seus empleats per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció o derivades d'una força major (com és el cas de la COVID-19).

En canvi, un ERO no ho fa de forma temporal, sinó que és de forma permanent i definitiva.

El paper que estan comportant els ERTOS a l'actual pandèmia és sobretot ajudar a les empreses, que per raons obvies facturen molt menys ja que no hi ha tanta demanda, a reduir les despeses econòmiques provinents del sou del personal.

Exercici 1.2 Explica les principals diferències entre les dades que recull el SEPE i les dades que recull la EPA. Quines son més fiables?

La EPA és una enquesta de població activa. Recull a les persones que busquen feina però no en troben (població desempleada).

En canvi el SEPE recull les dades de les persones que són apuntades al "Servicio Público de Empleo" (SEPE). Aquests últims constaran com a parats registrats. Creiem que la més fiable és el SEPE ja que són les persones que busquen feina activament i la necessiten, ja que sinó no s'haurien registrat.

Exercici 1.3 S'estima que Veneçuela, el país amb més reserves de petroli del món, va patir una hiperinflació, al 2018, del "milions per cent": Quines son les conseqüències (d'una hiperinflació) -segons l'ortodòxia acadèmica- que això pot tenir sobre la població (cita 4)?

- La moneda perd proporcionalment la seva capacitat de compra, ja que el seu valor disminueix, produint una manca de productes.
- Algunes empreses poden creure haver obtingut benefici, però al aplicar la taxa d'inflació, realment han tingut pèrdues.
- El preu dels productes perd el seu valor informatiu (la gent no sap quant costa realment un producte veient el preu. Seria equivalent a veure tot en pessetes per la nostra generació).

Exercici 1.4 Si els ciutadans de Veneçuela, farts dels canvis en el seu sistema monetari, tornessin al bescanvi, millorarien la seva situació econòmica? Raona la resposta:

El bescanvi és molt ineficient ja que requereix que els participants vulguin el producte de l'altre al mateix moment i l'hagin de portar a sobre (cosa que pot arribar a ser incòmode). També existeix el problema de la indivisibilitat, entre molts d'altres.

Eliminar totalment el valor dels diners provocaria una passa enrere de la civilització veneçolana ja que el sistema monetari perdria absolutament tot el seu valor i haurien de tornar a aprendre a saber el valor dels productes en referència a un d'altre. Potser a curt-mig termini podria funcionar, però a llarg termini, si volguessin evolucionar com a societat, haurien de tornar a la moneda (la mateixa o una nova).

Paral·lelament, els habitants de Veneçuela que haguessin tingut una vida més material afrontarien la nova era amb un avantatge substancial als que tinguin tots els seus estalvis en un banc, donat que aquests perden tot el seu valor de compra-venda.

Exercici 1.5 Què significa, exactament, que el mes d'agost del 2020 la inflació interanual a Espanya es va situar en un -0,5%? Estem vivint una deflació? I si és així, això és bo o dolent per la nostra economia?

Degut a la pandèmia i els ERTO, la gent no es pot permetre consumir tant com abans. Això ens ha provocat un nivell d'inflació negatiu (deflació) i podria arribar a generar un col·lapse dels preus i amb aquesta inestabilitat empitjorarien les expectatives, que tornarien a baixar els preus, etc.

No obstant, el valor és molt baix i difícilment tindrà un impacte tan greu.

Exercici 1.6 Ens enganyen els polítics? És possible que en un país on en un any els productes de consum més freqüents, com ara la llet, els ous, el pa, l'electricitat, i altres productes alimentaris han pujat més d'un 10%, i la inflació només hagi estat d'un 1,9%.?

Podria ser que molts altres productes o serveis hagin baixat el seu preu i per tant, s'hagi equilibrat la balança i resulti un 1.9% d'inflació. Per tant, no podem acusar-los de mentiders (en aquest cas en concret). No obstant, la comunicació amb la població hauria de ser sempre de forma oberta i no alarmista, i s'hauria d'explicar el perquè d'aquest valor quan se'l tracta.

Exercici 1.7 Explica perquè fem servir el coeficient de Gini i el sentit de la seva fórmula

El coeficient de Gini mesura fins a quin punt la distribució de l'ingrés entre les persones s'allunya d'una distribució perfectament equitativa, utilitzant les dades obtingudes a partir de la corba de Lorenz.

La fórmula mesura la superfície compresa entre la corba de Lorenz i la hipotètica línia d'equitat absoluta. Es compren entre 0 i 100, representant l'equitat perfecta i l'inequitat perfecta, respectivament.

Exercici 1.8 Sembla ser que, l'any 2020, tots els països europeus, a excepció d'Irlanda, han patit una recessió. D'acord a l'ortodòxia acadèmica, què significa això?

Significa que el PIB dels països europeus ha disminuït durant almenys 6 mesos.

En el cas d'Irlanda, no ha patit una recessió explícitament ja que el PIB no ha disminuït. No obstant, això no significa que Irlanda hagi tingut un bon any; simplement significa que el país en general no ha tingut una baixada. Això s'explica entenent que Irlanda es la base financera de moltes empreses gegants a nivell mundial, que han fet que es mantingui més estable el PIB que a la resta d'Europa.

Exercici 1.9 Entre el 2019 i el 2020, la inflació subjacent a Espanya es va situar per sobre del IPC general. Quina informació deduiries d'aquest fet?

Podem extreure que els preus d'Espanya (sense tenir en compte productes energètics ni dels aliments bàsics) han tingut una tendència a l'alça a mig termini, més que els de la resta de països.

Exercici 1.10 Explica la diferencia entre població activa i taxa d'activitat.

La població activa és la gent major de 16 anys amb les capacitats necessàries per treballar, que tenen o estan buscant feina.

En canvi, la taxa d'activitat és la relació entre la població activa i la tota la població amb capacitat de treballar (sigui activa, desocupada o inactiva).

Exercici 1.11 Per fer front a la crisi econòmica provocada pel Covid-19 el Banc Central europeu, la passada tardor, va activar una sèrie de mesures d'estímul econòmics que han provocat l'apreciació del euro respecte al dòlar -un 8% des del començament de la crisi del coronavirus- i altres divises. El propi Banc Central Europeu va manifestar la seva preocupació per aquest fet. Per què? Raona la resposta

La preocupació del BCE és evident, l'economia de l'eurozona perilla. L'apreciació de l'euro ha augmentat el risc de deflació degut a la caiguda de la inflació i a la caiguda dels preus. Per tant, complica el fet que, el BCE pugui assolir la fita d'eleva la inflació fins al límit establert que proposa(=2%). Aquest propòsit de l'eurozona de voler augmentar la inflació, es deu a que és la forma més eficaç de reduir l'endeutament dels estats que la conformen.

A més a més, es mostraria preocupat ja que no vol que la competitivitat exterior es vegi deteriorada. És a dir, quan parlem d'aquesta certa competitivitat, parlem de les exportacions ja que els productes europeus passarien a ser menys competitius envers la resta. Sense cap mena de dubte, també hi hauria un risc evident respecte l'estabilització de preus si augmenten els casos de covid i l'apreciació de l'euro.

Malgrat això i les ajudes monetàries i els préstecs del BCE, aquest també li preocupa una possible entrada en una cicle d'impagaments si les empreses per falta d'ingressos demanen crèdits als bancs i que per no poder pagar-los ens condueix a una crisi creditícia.

Exercici 1.12 Quina seria l'explicació –d'acord amb l'ortodòxia econòmica- de la caiguda de la lliura esterlina amb el procés del Brèxit?

La caiguda sense precedents de la lliura esterlina que donaria l'ortodòxia econòmica seria que la lliura ha sofert una deprecicació degut a la situació del Brèxit. Aquesta situació de depreciació de la moneda s'explicaria d'acord al descens del PIB, que va decreixer notòriament gràcies als moments d'incertesa del país.

Aquesta fallida de la productivitat ha provocat la caiguda de la lliura, que ha donat cabuda a baixes inversions al mercat, i per tant ha provocat un intercanvi de la lliura en altres monedes. Keynes, ja preveia aquesta situació, ja que si no intervenim al mercat poden sorgir creixements inestables amb fluctuacions notòries durant els llargs períodes de negociacions.

Exercici 1.13 Des de la seva creació el Bitcoin ha experimentat un augment del seu valor, pràcticament, exponencial. Explica d'acord amb l'ortodòxia econòmica, de les funcions d'oferta i demanda, aquest fenomen.

L'ortodòxia econòmica seria molt recelosa amb el fenomen del Bitcoin. Asseguraria que el Bitcoin no és cap cobertura contra la inflació i que simplement els inversors alimenten la bombolla i que està sotmès a una manipulació massiva, sense cap equilibri en el mercat.

La demanda del bitcoin fa augmentar el seu valor al mercat ja que aquesta criptomoneda té un nombre limitat de tokens(=21M). D'altra banda la oferta del bitcoin es dispara quan hi ha dubtes i especulació en contra d'aquest. Té moltes fluctuacions que ningú les pot regular i no es pot entendre d'una forma racional com funciona. Per tant, de cap forma es pot aplicar una política monetària, ni fiscal, ni res de res, perquè només tenen control de la moneda els usuaris, ja que la demanda va en funció de l'interès(reflectit en el preu de la moneda).

Exercici 1.14 La capacitat d'Europa, si no vol patir inflació (de demanda), de poder emetre més diner "nou", depèn, bàsicament, de ...

...l'augment de la producció de béns i serveis de les empreses.

Ja que si Europa pateix una inflació de demanda el que succeeix és que amb la producció actual de l'economia no és capaç de cobrir la demanda de les persones. Per tant, bàsicament hem d'augmentar la producció de béns i serveis si volem cobrir la demanda.

Exercici 1.15 Un col·lectiu important de persones defensen que, per tal de disminuir els efectes negatius de la crisi econòmica, seria bo activar la política de diner helicòpter. Proposen establir una Renda Bàsica Universal: que consistiria en pagar, mensualment, uns 750€, a tots els ciutadans majors de 18 anys, siguin quins siguin els seus ingressos. Creus que és una bona idea? Això no generarà una inflació considerable? Creus que hi ha alguna manera d'aturar aquest efecte inflacionari?

Es podria pensar que generaria inflació si aquesta es financés a base "d'imprimir bitllets", tot i que la creació de moneda no és sempre sinònim d'inflació. Però es pot plantejar com una transferència de rics a pobres mitjançant els impostos, de manera que la quantitat de diners en circulació es mantingui. A més, es podrien eliminar molts subsidis que s'atorguen actualment. Hi hauria gent que es veuria perjudicada per aquesta mesura (els rics que pagarien més impostos i els que ingressessin més amb subsidis anteriors que amb la RBU), però reduiria desigualtats. Sí que es pot pensar que augmentarien els preus en casos concrets com els lloguers de vivendes, doncs més gent podria emancipar-se gràcies a aquesta renda. També els salaris dels treballs menys remunerats, ja que serà més difícil que siguin acceptats.

Exercici 1.16 Si fossis banquer i poguessis triar el coeficient de caixa voldries tenir un coeficient de alt o baix? Justifica la resposta

Primer cal definir quin pes té el coeficient de Caixa. Trobem que aquest és inversament proporcional al multiplicador bancari, donat per la següent fórmula:

$$\text{Multiplicador Bancari} = \frac{1}{\text{Coeficient de Caixa}}$$

Per tant, a més baix el coeficient de caixa, més alt el multiplicador bancari, i a l'inrevés.

Tenint clar el concepte, si fos banquer preferiria un coeficient baix, ja que això em proporcionaria més diners amb els que treballar i invertir. No obstant, no voldria mai un coeficient massa baix ja que el banc disposaria de poc capital líquid en caixa.

Exercici 1.17 Explica que son els “indicadors avançats” i posa un exemple.

Són uns indicadors que ens ajuden a predir el comportament del futur cicle econòmic i, als quals es pot recórrer per preveure el que succeirà en els pròxims mesos. Per exemple, donada una pujada de la demanda de permisos per fer obres és sensat pensar que en qüestió de mesos augmentarà la construcció.

Exercici 1.18 Si hi hagués un concurs de preguntes quina pregunta hauries fet a la resta dels teus companys sobre la documentació llegida?

Què és l'atur friccional i com afecta a la taxa d'atur?